

OK. 0640.1.2022

Jawor, dnia 29 marca 2022 r.



**Pan  
Daniel Iwański  
Przewodniczący Rady Miejskiej  
w Jaworze**

W załączeniu przedkładam sprawozdanie z realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Jaworze za 2021 rok.

**Z up. BURMISTRZA**  
*Ewelina Szytkler*  
**ZASTĘPCA BURMISTRZA**

Handwritten text, likely bleed-through from the reverse side of the page. The text is faint and difficult to decipher but appears to contain several lines of a letter or document.

**Σφ. ΒΥΡΜΙΣΤΡΑ**  
Επιχειρηματίας  
**ΑΣΤΕΡΙΑ ΒΥΡΜΙΣΤΡΑ**

# SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI ZADAŃ GMINNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII W JAWORZE ZA 2021 ROK

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Jaworze na 2021 rok został przyjęty uchwałą nr XX/173/2020 Rady Miejskiej w Jaworze z dnia 27 listopada 2020 roku.

Celem strategicznym programu jest ograniczanie skali zjawiska problemów uzależnień w Jaworze poprzez zmniejszanie problemów, które aktualnie występują, zapobieganie nowym problemom związanych z nadużywaniem alkoholu i innych środków psychoaktywnych oraz zwiększaniu zasobów niezbędnych do radzenia sobie z już istniejącymi problemami.

Program był realizowany przy współpracy z jednostkami miejskimi, organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami, które organizacyjnie i merytorycznie przygotowane były do wykonywania zadań z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień.

Szczegółowy opis realizowanych zadań przedstawiono w następujących częściach sprawozdania:

1. Rozwiązywanie problemów alkoholowych.
2. Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie.
3. Rozwiązywanie problemów narkomanii.
4. Profilaktyka problemów alkoholowych i narkomanii.
5. Działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

## **Zadanie 1: Rozwiązywanie problemów alkoholowych**

### **Cel : Zwiększanie dostępności terapeutycznej dla osób uzależnionych.**

#### *1.1. Wsparcie finansowe środowisk abstynenckich* - 25 000 zł

Dofinansowano działalność Charytatywnego Stowarzyszenia Niesienia Pomocy Osobom Uzależnionym, Współuzależnionym oraz Ofiarom Przemocy „Azyl”. Zajęcia w Klubie Abstynenta, ze względu na pandemię Covid-19 prowadzone były w reżimie sanitarnym. Dzięki systematyczności osoby korzystające miały szansę na utrzymanie abstynencji oraz naprawę i utrzymanie więzi rodzinnych.

Środki przeznaczone zostały na:

- a) prowadzenie zajęć terapeutycznych przez specjalistów terapii uzależnień (15 osób);
- b) prowadzenie punktu konsultacyjnego (średnio 15 osób/miesięcznie);
- c) grupy wsparcia dla osób uzależnionych i dla współuzależnionych (10 osób);
- d) organizację imprez klubowych: Dzień Kobiet, zakup paczek mikołajkowych dla 70 dzieci;
- e) wyjścia w plener oraz wyjazd terapeutyczny do Mirowa;
- f) koszty utrzymania klubu.

#### *1.2. Prowadzenie spraw o zobowiązanie do leczenia w zakładzie lecznictwa odwykowego na podstawie ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi* - 8 180 zł

Gmina ponosi koszty postępowania sądowego z tytułu składania wniosków o zobowiązanie do leczenia odwykowego oraz koszty wydania opinii biegłych (lekarz



psychiatra i psycholog) określającej stopień uzależnienia i wskazującej rodzaj zakładu leczenia odwykowego, w którym zobowiązany powinien podjąć leczenie.

## **Zadanie 2: Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie**

**Cel: udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.**

### *2.1. Współfinansowanie Poradni Rodzinnej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Jaworze - 71 136 zł.*

W Poradni Rodzinnej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej zatrudnieni zostali na umowę zlecenie psycholog i pedagog i prawnik. Z pomocy specjalistów łącznie skorzystało:

- pomoc psychologiczna - 121 osób;
- pomoc pedagogiczna - 32 osób;
- pomoc po doświadczeniach przemocy – 52 osoby, w tym 12 dzieci;

Działania psychologiczne prowadzone w Poradni to przede wszystkim porady i konsultacje jednorazowe lub konsultacje powtarzające się, terapia indywidualna osoby dorosłej lub pary, a także spotkania rodzinne (rodzice wspólnie z dziećmi). Oprócz tego psychologzy przygotowywali opinie psychologiczne dla celów orzecznictwa. Pomoc specjalistyczna była prowadzona w formie standardowej (stacjonarne rozmowy, konsultacje indywidualne, zajęcia grupowe) oraz zdalnej (kontakt telefoniczny i przez platformę SKYPE).

Pomoc psychologiczna w poradni obejmowała problematykę z zakresu: kryzysów osobistych związanych z trudnymi doświadczeniami osobistymi i zawodowymi, zaburzeń depresyjnych i psychotycznych, tendencji samobójczych, zaburzonych relacji małżeńskich, problemów uzależnienia i współuzależnienia, dorosłych dzieci alkoholików, funkcjonowania rodzin zrekonstruowanych, rodzin zastępczych, zaburzonego funkcjonowania dzieci, wykorzystania seksualnego dziecka, przemocy domowej spowodowanej nadużywaniem alkoholu przez jednego z członków rodziny (przemoc fizyczna, psychiczna, seksualna, ekonomiczna), funkcjonowania społecznego i psychoemocjonalnego po opuszczeniu zakładu karnego, problemów uzależnienia od komputera/Internetu, i hazardu, zaburzeń związanych z agresją i nieradzeniem sobie ze złością. Pomoc pedagogiczna opierała się na oddziaływaniach w stosunku do dzieci, młodzieży w oparciu o diagnozę, prowadzono konsultacje z rodzicami i asystentami rodzin. Zorganizowano warsztaty dla 12 uczestników w ramach Kampanii 19 dni bez krzywdzenia i przemocy wobec dzieci i młodzieży. Przeprowadzono również warsztaty dla rodziców „Potrafię” mające na celu podniesienie kompetencji rodzicielskich. Udział wzięło 12 rodziców.

W placówce zapewnia się również pomoc dla ofiar przemocy domowej (edukacja dotycząca procedury Niebieskiej Karty, informacje o możliwościach uzyskania pomocy, konsultacje prawne), działania wspierające, terapię indywidualną i rodzinną oraz interwencje kryzysowe przy współpracy z pracownikami socjalnymi MOPS oraz kuratorami Sądu Rejonowego. Sprawcy przemocy kierowani są do Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Jaworze. Ponadto, w zależności od rozpoznanego problemu kieruje się ich do terapeutów uzależnień oraz na konsultacje psychiatryczne.

W Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej funkcjonuje Gminny Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, w skład którego wchodzi pracownicy MOPS (w tym psycholog Poradni Rodzinnej), członek Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, przedstawiciele sądu, oświaty, organizacji pozarządowej i służby zdrowia. W 2021 roku 113 rodzin było objętych procedurą Niebieskiej Karty.



Gminny Zespół Interdyscyplinarny prowadził w dniach od 1 do 19 listopada ogólnopolską Kampanię „19 dni przeciwko przemocy wobec dzieci i młodzieży”.

*2.2. Dofinansowanie działalności Izby Wytrzeźwień w Legnicy poprzez podejmowanie oddziaływań profilaktycznych w stosunku do osób zatrzymywanych - 25.000 zł*

W 2021 roku Miejska Izba Wytrzeźwień w Legnicy przyjęła 36 (w tym 12 kobiet), mieszkańców Jawora z którymi zgodnie z umową, prowadzono rozmowy profilaktyczne, motywowano do podjęcia leczenia odwykowego oraz do zmiany postawy życiowej sprawców przemocy domowej.

### **Zadanie 3: Rozwiązywanie problemów narkomanii**

**Cel: przeciwdziałanie rozszerzaniu się narkomanii oraz problemów jej towarzyszących na terenie gminy.**

*3.1. Prowadzenie Punktu Konsultacyjnego dla osób uzależnionych w Poradni Rodzinnej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej -23 952 zł*

Punkt funkcjonuje w ramach Poradni Rodzinnej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Jaworze. Zatrudnionych zostało na umowę zlecenie dwóch specjalistów terapii uzależnień. W ramach pracy prowadzone były:

- konsultacje indywidualne: psychoedukacja, diagnoza uzależnienia, opieka terapeutyczna po zakończeniu terapii odwykowej w ośrodkach stacjonarnych, wsparcie w utrzymywaniu abstynencji oraz zapobieganie nawrotom choroby;

- konsultacje rodzinne: pomoc, wsparcie i psychoedukacja dla osób współuzależnionych, członków rodzin uzależnionych.

W 2021 r. do terapeuty zgłosiło się 160 osób, w tym: 52 osoby z problemem narkotykowym, 7 osób uzależnionych behawioralnie (hazard, komputer), 62 osoby z problemem alkoholowym, 21 członków rodzin oraz 18 osób zainteresowanych problemem.

*3.2. Przeprowadzenie programu profilaktycznego dotyczącego używania środków psychoaktywnych - 1 820 zł*

Program objął uczniów klas 8 szkół podstawowych w Jaworze. Łącznie wzięło udział 281 uczniów.

### **Zadanie 4: Profilaktyka problemów alkoholowych i narkomanii**

**Cel: Wspieranie programów profilaktycznych i działań na rzecz zapobiegania używaniu alkoholu i innych środków psychoaktywnych, w szczególności przez dzieci i młodzież.**

*4.1. Realizacja programów profilaktycznych, prowadzenie poradnictwa psychologicznego: - 48 922 zł*

1. Prowadzenie poradnictwa psychologicznego dla dzieci i młodzieży:

Gmina Jawor zatrudniła na umowę zlecenie psychologów, którzy pracowali w szkołach z dziećmi przejawiającymi różnego rodzaju deficyty lub zaburzenia w sferze emocjonalnej, przystosowania społecznego oraz z zaburzeniami zachowania mającymi negatywny wpływ na ich funkcjonowanie w szkole, domu i środowisku rówieśniczym. Praca psychologów miała na celu zapewnienie uczniom opieki psychologicznej oraz wsparcia dla rodziców i nauczycieli. Prowadzono profilaktyczne zajęcia grupowe, socjoterapeutyczne oraz rozmowy z uczniami, rodzicami oraz gronem pedagogicznym.

Problemy dotyczyły głównie:

- a) trudności w zachowaniach uczniów – agresja słowna i czynna;
- b) problem uzależnień w rodzinie;
- c) eksperymenty z alkoholem, papierosami, próby używania narkotyków i ich następstwa;
- d) wagary, odmowa chodzenia do szkoły;
- e) trudności w nauce;
- f) problemy emocjonalne u dzieci;
- g) trudności w adaptacji do środowiska szkolnego.

W okresie zawieszenia zajęć w szkołach oraz prowadzenia nauki w sposób zdalny spowodowany pandemią COVID-19 uruchomiono numer telefonu, pod którym dzieci i rodzice mieli możliwość skorzystania z pomocy psychologicznej

*4.2. Dofinansowanie działalności świetlic środowiskowych, opiekuńczo-wychowawczych w zakresie zakupu organizacji popołudniowych zajęć świetlicowych dla dzieci i młodzieży, zakupu niezbędnych materiałów* - 199 142 zł.

1. Świetlica środowiskowa opiekuńczo-wychowawcza przy Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Jaworze ul. Kwiatowa 12 – 107 137 zł.

Świetlica funkcjonuje w strukturze Centrum Usług Socjalnych w Jaworze przy ul. Kwiatowej 15. Korzysta z czterech pomieszczeń, tj. sali sportowej, „Sali Doświadczania Świata”, sali komputerowej oraz sali do zajęć świetlicowych. Dodatkowo na zewnątrz można korzystać z siłowni. Zatrudnionych jest pięciu wychowawców na umowę zlecenie w wymiarze godzinowym. Praca z dziećmi opiera się na sporządzonej przez pedagoga Poradni Rodzinnej diagnozie potrzeb, prowadzonej przez wychowawców obserwacji i indywidualnym planie pracy dla każdego z nich, a także informacji pozyskanych od rodziców, kuratorów i pedagogów szkolnych. Uczestnikami są dzieci w dwóch grupach wiekowych, młodsza (6 do 11 lat) i starsza (12-15 lat), których rodzice są podopiecznymi Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej. Wśród nich są dzieci nadpobudliwe psychoruchowo, z zaburzeniami zachowania i emocji, mające trudności w nauce. W pierwszym półroczu zapisanych było 18 dzieci natomiast w drugim 16. Opiekunowie prowadzą:

- a) zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze (rozwijające umiejętności szkolne);
- b) opiekuńczo wychowawcze;
- c) sportowo-turystyczne i rekreacyjne;
- d) artystyczno-teatralne;
- e) informatyczne;
- f) opiekuńczo wychowawcze;
- g) programy profilaktyczne;
- h) elementy socjoterapii;
- i) praca z rodziną mająca na celu podnoszenie umiejętności wychowawczych rodziców i opiekunów dzieci;

W ramach prowadzonych zajęć zorganizowano wyjścia na basen, place zabaw, do Parku Miejskiego i Muzeum Regionalnego oraz na Jawornik. W okresie wakacji odbyły się wycieczki do Karpacza, Wrocławia, Jeleniej Góry, Walima i do kina w Legnicy. Dzieci uczestniczyły w zajęciach, warsztatach i konkursach organizowanych przez Jaworski Ośrodek Kultury i Klub Osiedlowy Piast. Zorganizowane były spotkania edukacyjne z policjantem, pielęgniarką oraz ratownikiem medycznym i strażakiem. Wychowankowie też brali udział w Ogólnopolskiej Kampanii „19 dni bez przemocy i krzywdzeniu dzieci”

2. Jaworski Ośrodek Kultury - środki finansowe w kwocie 20.000 zł przeznaczone były na:

- a) organizację zajęć świetlicowych, warsztatów artystycznych, imprez okolicznościowych, zajęć sportowych w klubie „Art-Kadia” – Rynek 16 oraz w Europejskim Centrum Euroregionu Nysa przy ul. Parkowej 5;



- b) zakup sprzętu wyposażenia i materiałów niezbędnych do realizacji zajęć (sprzęt sportowy, artykuły papiernicze, gry edukacyjne oraz komputerowe programy graficzne i edukacyjne);
- c) organizację spektakli teatralnych w tym z odniesieniem profilaktycznym, koncertów muzycznych, warsztatów muzycznych, zabaw integracyjnych i innych.

Rok 2021 z był kolejnym trudnym rokiem dla oddziaływań edukacyjno-kulturalnych. Trwająca pandemia ograniczyła wcześniejsze aktywności, jednak pomimo tego zrealizowano wiele działań wspierających profilaktykę oraz przeciwdziałaniem uzależnieniom. W swoich placówkach zrealizowano :

- konkursy i wystawy: Moja Flaga, Ziemia-mój dom, Święta bez alkoholu;
- kilkanaście warsztatów kreatywnych z cyklu OpenArt;
- 4 spektakle profilaktyczne;
- warsztaty plastyczne i rzeźbiarskie w pracowni plastycznej Klub ArtKadia;
- organizacja Mikołajek.

Zorganizowane wydarzenia cieszyły się zainteresowaniem dzieci i ich rodziców.

3. Związek Harcerstwa Polskiego – organizacja zajęć opiekuńczo-wychowawczych dla dzieci i młodzieży – 25.000 zł.

W ramach realizacji zadania prowadzono zajęcia świetlicowe, w których uczestniczyło do 120 zuchów i harcerzy w wieku 7-18 lat. Głównym celem organizacji było zagospodarowanie czasu wolnego oraz działania opiekuńczo-wychowawcze poprzez organizację zajęć świetlicowych, zajęć sportowych, zajęć o charakterze kulturalnym, turystycznym oraz edukacyjnym. Zajęcia były dla osób z niepełnosprawnościami i prowadzone były przez wykwalifikowaną kadrę instruktorską Hufca ZHP Jawor.

4. Organizacja zajęć świetlicowych w szkołach (prowadzenie świetlic szkolnych) - 47 005 zł.

Środki te zostały wydatkowane zostały na wynagrodzenia dla wychowawców świetlic szkolnych, w placówkach oświatowych oraz zakup wyposażenia do świetlicy Szkoły Podstawowej nr 1. W zajęciach świetlicowych brało udział 381 uczniów.

#### *4.3. Organizacja czasu wolnego w okresie ferii zimowych i wakacji (półkolonie) - 110 454 zł*

1. Organizacja półkolonii – 105 454 zł.

W 2021 półkolonie były organizowane w szkołach prowadzonych przez Gminę Jawor w okresie ferii zimowych (148 dzieci ) oraz w okresie wakacji (418 dzieci).

Zajęcia z wychowankami trwały pięć godzin (9.00 – 14.00). Szkoły pracowały według planu opracowanego przez kierowników półkolonii oraz wychowawców. Wszystkie zajęcia dostosowane były do obostrzeń związanych z pandemią Covid -19. Dzieci brały udział w zajęciach integracyjnych, grach i zabawach na placach zabaw i na boiskach szkolnych oraz spacerach po Parku Miejskim. Zorganizowano wyjścia do Jaworskiego Ośrodka Kultury na seanse filmowe, wyjazdy do Dolnośląskiego Centrum Parków Krajobrazowych „Salamandra” w Myśliborzu, do Zagrody Sudeckiej w Dobkowie i Krainy Wygasłych Wulkanów w Ostrzycy. Dzieci miały możliwość brać udział w wielu warsztatach twórczych oraz konkursach. W trakcie dnia dzieci miały zapewniony posiłek.

2. Organizacja imprez sportowo-rekreacyjnych w ramach akcji „Lato w Mieście” prowadzonych przez Ośrodek Sportu i Rekreacji - 5 000 zł.

#### *4.4. Organizacja imprez turystycznych i krajoznawczych, rajdów, konkursów o tematyce krajoznawczej, w tym także uwzględniającej problematykę profilaktyki uzależnień - 8.000 zł*

W ramach realizacji zadania dofinansowano działalność PTTK w Jaworze w zakresie organizacji rajdów dla dzieci i młodzieży jaworskich szkół. Ze względu na zagrożenia

związane z pandemią koronawirusa dostosowano plany do uregulowań prawnych i przepisów wprowadzonych w kraju.. Łącznie zorganizowano sześć imprez turystycznych, w których udział wzięły 1003 osoby, w tym 798 dzieci i młodzieży. Wszystkie przedsięwzięcia miały na celu propagowanie aktywnych form spędzania czasu wolnego bez używek oraz integrację środowisk, w tym młodych turystów, osób niepełnosprawnych i osób starszych.

4.5 . *Przeprowadzenie Diagnozy lokalnych zagrożeń społecznych na terenie miasta Jawora (Firma Nowe Horyzonty – Wrocław)* - 4 700 zł

4.6. *Zakupy na potrzeby programu (materiały profilaktyczne- ulotki, gadżety, sprzęt komputerowy i audiowizualny, nagrody na konkursy dla uczniów)* - 7 807 zł

## **5. Działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych**

5.1. *Działalność GKRPA* - 54 729 zł

W okresie sprawozdawczym Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych zaopiniowała 21 wniosków o wydanie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych. Prowadziła 49 spraw o zobowiązanie do leczenia w placówkach leczenia odwykowego. Członkowie Komisji w trakcie prowadzili rozmowy interwencyjno-motywuujące z osobami zgłoszonymi na leczenia oraz członkami ich rodzin. Do Sądu Rejonowego w Jaworze - Wydział III Rodzinny i Nieletnich skierowano 20 wniosków. Dobrowolne leczenie w placówkach odwykowych podjęło 11 osób. Zawieszono prowadzenie procedury w 16 przypadkach ze względu na zmianę miejsca zamieszkania bądź brak możliwości ustalenia miejsca pobytu uczestnika postępowania oraz braku przesłanek do prowadzenia sprawy. Pozostałe sprawy prowadzone są nadal. Członek GKRPA uczestniczył w pracach Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie (brał udział w pracach 91 grup roboczych, gdzie stwierdzono problem nadużywania alkoholu, bądź używania środków psychoaktywnych).

Na realizację zadań Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w 2021 roku wydatkowano ogółem kwotę 588 842 zł.

**Z up. BURMISTRZA**

*Ewelina Szytkler*  
**ZASTĘPCA BURMISTRZA**